

IDEGENFORGALOM

TOURISME HONGROIS
HUNGARIAN TOURISM

SZERKESZTI: HAJDU SÁNDOR

UNGARISCHER FREMDENVERKEHR
TURISMO UNGHERESE

Bessenyei Zénó

A híre megelőzi a Közmunkatanács elnöki székében Bessenyei Zénót. Egy ember, akiért lelkesülni lehet, mielőtt bármit is tesz, vagy szól, — valóban ritkaság. Sok politikusnak, közéleti férfiúnak előlegezték már a közvélemény bizalmát, de Bessenyei Zénó többet kapott, mint bizalmat, ő már Budapest közönségének tapsait kapta, amikor nyilvánosságra került, hogy milyen tervek rejtőznek társalgában.

Az egyik a Tabán kiépítése. A Tabán az a csodálatos problémája volt Budapestnek, amellyel szemben csupán egy határozott, céltudatos lépés történt. Lebontása. Ebben nagyon expedívek voltak a főváros urai, majdnem 100 százalékig tökéleste alkottak. A régi Tabán nincs többé. Senki sem sajnálja a szemétdombokon nőtt tabáni romantika halálát. No, de mi jön ezután?

Egész Budapest feszült figyelemmel leste. Azt mondták a főváros urai, parkot, kerteket csinálnak a Tabán helyén. A bejelentés nem keltett nagy lelkesedést. Hát csak ennyi volna a városházi fantázia akciórádiusza a Tabánban? Park? Sétányok? Ezért igazán nem volt érdemes csákyákkal nekiesni a házaknak, lebontani olyan értékeket, mint a fehérsas-téri iskola és laborotválni a Bethlen-udvar néhány felső emeletét. (Ez a két utóbbi ugyanis programban van.)

Valami fürdővárosfélélt ígértek annak idején a főváros vezetői a Tabán helyén. Villákkal, hotelekkel, fürdőkkel. Mind ebből csak egy sikertelen mélyfúrású kísérlet lett. Azután egyszerre kitalálták, hogy se nem fürdőváros, se nem villanegyed, hanem park lesz a Tabán.

Most jön Bessenyei Zénó. Illetőleg még nem is jött, még el sem foglalta a Közmunkatanács elnöki székét és hoz egy külföldi pénzesportot, amely fel akarja építeni a Tabánt. A főváros fillérvnyi megterhelése nélkül. Lelkesen üdvözlőjük Bessenyei Zénót és a külföldi pénzesportot, akár honnan is hozza a pénzt a Tabán felépítésére. Reméljük, hogy ezzel véget ért az a kietlen városépítési politika, amely abban nyilvánult meg, hogy nem volt. Hiszen valósággal kétségbeesítő volt, hogy hiába beszélünk itt néhány tucait lelkes fantaszta idegenforgalomról, hiába sürgetjük őket a külföldi idegenforgalmi beruházásokat, csak szavak és rövidletű fellobbanások jelzik Budapest idegenforgalmi politikáját.

És tapsviharral fogadjuk Bessenyei Zénó másik hatalmas idegenforgalmi programját is, a Dunakorzó kiszélesítését. Az idegenforgalom szinte megindulása óta hirdeti, hogy Budapestnek van egy csodálatos adottsága, a gyönyörű, széles hátú Duna hosszában szaladó, tüneményesen szép partja, amelynek páratlanul hangulatos, előkelő, finom része a Dunakorzó. Ezt a gyönyörű részt a rövidlátás és fantáziatlanság elszakította a Duna eleven partjától. Igyekeztünk kinyitni a budapesti emberek szemét, hogy lássák meg, milyen világvárosi látványosság volna a Dunakorzó, ha a zakatoló villamost kisöpörve, egészen a Duna partjáig szélesítenék ki a sétányokat.

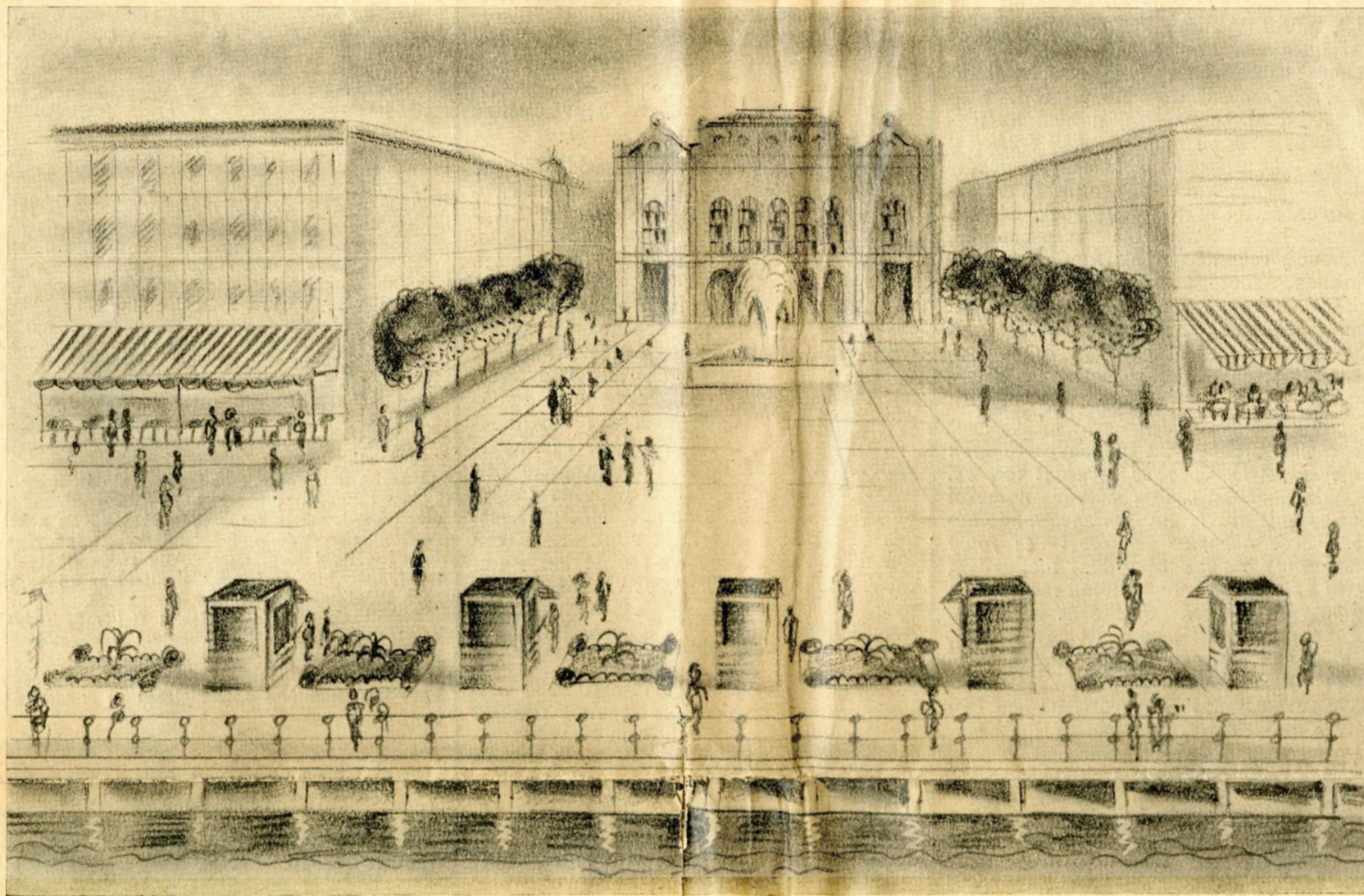
Bessenyei Zénó mint kész programmal jön a Dunakorzó kiszélesítésével. Hígyjünk a szemünknek és a fülünknek, hogy a »megfelelő helyre megfelelő ember kerül« és hogy a Budapest szépítésére leghivatottabb fórum, a Közmunkatanács elnöke akták helyett nagy dolgokat akar alkotni? Szeretnénk már mielőbb olvasni a Bessenyei Zénót kinevező okiratot, hogy mielőbb tanui lehessünk nagy programja megvalósításának. Bessenyei az, aki hivatva van pótolni mindazt a mulasztást, amelyet a világvárossá emelkedett Budapesttel szemben a háború óta elkövettek. Őt várja már évtizedek óta az idegenforgalmi szempontból elhanyagolt főváros, amely pedig arra teremtődött, hogy a világ idegenforgalmának legelső göcpontja legyen.

Akiknek álma Budapest, a világhírű fürdő, üdülő és gyógyhely, szeretettel és türelemmel várják Bessenyei Zénót.

Hajdu Sándor

A kiszélesített Dunakorzó

Hogyan lehet előteremteni a dunasétány átalakítására szükséges kétfélmillió pengőt?

Itt fekszik Budapest tenyerén, mint egy csiszolatlan gyémánt, mint a főváros legszebb ékszere: a Dunakorzó. A tavaszi, koranyári, őszi napsütésben fejedelmi szépségű sétány. A nyári budapesti esték varázslatos korszója. A csillagos éjszaka lilás boltzata alatt sötétkéken ömlő Duna a beéje csurgó fénykévék, villanycsillagok pazar világításában páratlan látvány. A budai hegyek álomszerű koszorúja pedig a meglevenedett mesét hozza le a fantázia egéből a reflektorfényben reszkető citadelláival, királyi palotáival és bástyasétánnyal.

Itt fekszik előtünk ez a gyönyörű sétány és nem akarjuk észrevenni a benne rejtőzködő hatalmas értéket. A Dunakorzó Budapest legnagyobb idegenforgalmi attrakciója. És évtizedek óta hever a maga vidéki elhanyagoltságával, észrevétlenségével Budapest szeme előtt. Senki sem törődik vele. És senki sem akarja észrevenni, hogy olyan csodálatos szépség rejtőzködik benne, amit, ha kibányászunk, fővárosunk világhírét megszárazozva fogja hirdetni.

A Dunakorzó problémájának megoldása végtelenül egyszerű, aminthogy a legnagyobb dolgok nyitja is mindig a legkézenfekvőbb. A Dunakorzót ki kell szélesíteni, le kell vinni egészen a Duna partjáig.

Ez a probléma. Már most azt mondja a bennszülött budapesti ember, hogy jó, kiszélesítjük a Dunakorzót, de mi különösebb haszna lesz ebből a köznek.

Mielőtt a kérdésre válaszolunk, írjuk le, hogyan képzeljük a Dunakorzó kiszélesítését, átépítését és megszárazítását.

El a villamossal!

A Dunakorzó úttestéről el kell tüntetni a villamost. Megoldható a közlekedés kérdése akár úgy, hogy a pesti Dunaparton egyáltalában ne legyen villamosközlekedés vagy pedig úgy, hogy a villamost a korzó útteste alá viszik le. Erről a megoldásról részletes tervek fekszenek a BSzKRT-nál.

A villamosnak mindenképpen el kell tűnnie a Dunakorzóról.

A korzó úttestét a villamos pályáján túl le kell vinni egészen a Dunapartig. A sétány mai szintjét természetesen meg kell

tartani, sőt ki kell igazítani, hogy egész szélességében egy szintet adjon. A korzó úttestének kiszélesítése azt jelenti a tavasziakban, hogy az alsó rakpart teljes szélességében csatlakozni fog a korzó sétányához, természetesen ugyanabba a magasságba felemelve, mint a korzó mai szintje. Ezzel a Dunakorzót mintegy négyszer olyan szélessé tétjük, mint ma, le fog szaladni szélességében egészen a Dunáig és a korzó művészi kiképzésű mellvédje közvetlenül rá fog könyökölni a gyönyörű folyamra. Párját ritkító lesz a pesti Dunakorzó, annyi szépséggel, közvetlenséggel, hogy ma aig lehet elképzelni, mit tud majd kihozni belőle az a zseniális építész, akinek feladata lesz, hogy a kiszélesített Dunakorzót elegánsná, változatosná és meleg hangulatúvá tegye.

Nem feladatunk a Dunakorzó kiszélesítésének és az alsórakpart felemelésének problémájával műszakilag foglalkozni. Csak futólag említjük meg, hogy a tervező építész bizonyára gondoskodni fog a korzó dunai frontjának olyan kiépítéséről, amely magában foglal egyebek közt egészen a Duna vizéig levezető széles lépcsőket, ahol csónakok, motorcsónakok könnyen kiköthetnek.

A kiszélesített Dunakorzó meg fogja követelni, hogy virággyűszigetekkel, kiültetett pálmákkal és egyéb délszaki növényekkel, színes szökőkutakkal tegyék változatosabbá és a maga egészében olyan híresség legyen, mint a nizzai világhírű Promenade des Anglais.

Új tér

A Hanglinak, amely a Vigadó előtti pompás teret elékteleníti, el kell tüntetni. Így nemcsak azt érzük el, hogy teljes szépségében érvényesülni fog a Vigadó klasszikus frontja, hanem a Dunakorzó kiszélesített, sétányával együtt páratlanul szép teret kapunk. A Vigadó, amelyet elkerülhetetlenül át kell alakítani Kurszalómmá, megkapja azt a levegős, szinte elképzelhetetlenül szép teret, amihez fogható egyetlen dunaparti városban sincs és nem is lesz. Ez a tér valósággal arra teremtődött, hogy tényleg adasson ott állandóan a főváros. Budapest nagyszerű zenekultúrája alkalmas arra, hogy olyan zenekart állítson össze a főváros, amely

maga is világhírű legyen. Hogy ennek a zenekarnak a költségei honnan kerüljenek ki, a későbbiekben arra is megadjuk a megoldás módját.

Mit jelent Budapest idegenforgalma szempontjából és mit jelent a budapesti idegenforgalmi ipar és az idegenforgalommal összefüggő kereskedelem szempontjából a kiszélesített Dunakorzó?

Ez a világlátványossággá emelt dunai sétány külön nagy vonzóereje lesz Budapestnek. Ahogy a mai kisvonalúságában, vidékiességében és a hajófüsttől, villamosforgalomtól megzavart voltában is kedvelt a Dunakorzó, megszárazozott erejű mágnes lesz Budapestnek nemcsak tavasszal, kora nyáron és ősszel a napsütésben, hanem csaknem egész éven át estétként is. Végre látni lehet majd a Dunakorzóról a Dunát és hús szellője fel fog tudni hatni a sétányra.

Új konjunktúra

A dunaparti szállodák végre valóban divatba jöhetnek és azzá válnak, amire mai előkelő fekvésük predestinálja őket; egy világváros mondanivaló helyévé. A dunaparti sétány kávéháza és vendéglői is természetesen új nagy konjunktúra aranyfényében fognak fürödni. A kiszélesített sétány módot ad számukra ugyanolyan széles kávéházi terraszok elfoglalására, mint például a Szent Márk tér híres kávéháza. És ennek a világhírű világsemp dunaparti sétánynak a közönsége a Belváros felé találja meg városi sétáinak és a városba való visszaáramlásának útját. Az egész Belváros ma még alig elképzelhető fellendüléshez jut, hiszen a legszervezebb kapcsolatban áll a Dunasétánnyal.

Hogy a nizzai példánál maradjunk, rá kell mutatni arra, hogy Nizza híres terének, a Place Massena-nak és az oda torkolló utcák elegáns üzleteinek egész forgalmát úgyszólván egyedül a Promenade des Anglais szerezte meg.

A Váci utcának és a Belváros többi üzletuccájának teljes megreformálását kell hozzákapcsolni ezekhez a tervekhez. A Belváros gyönyörű uccái nem maradhatnak meg továbbra az autobuszok piszkos termelő, vásári lármaijában. Nem is sülyedhetnek este nyolc órakor már abba a kisvárosi sötétségbe, amely ma olyan

elriasztó ruhába öltözteti a legszebb üzletgyedét. A kirakatvilágítás problémája kapcsolódik ehhez a kérdéskomplexumhoz és bizonyára nagyon egyszerűen megoldható kérdés lesz, mielőtt a belvárosi kereskedők és iparosok együttes elhatározással meg is akarják oldani ezt a kérdést.

Apró üzletek

Vissza kell most térni egy pillanatra az új, Dunáig futó széles Dunakorzóra. Mint Cannesban és több világhírű fürdőhelyen, kis bokszkot lehet elhelyezni a Dunakorzónak a középső sávján, az Erzsébethídtől egészen a Ritzig. A beivárosi kereskedők és iparosok kirakatai volnának ezek, mind a négy oldalról üvegfalakkal, talán csak annyi hellyel, hogy egy elárúsító elférjen benne. Egy darab — s gyönyörű darab — üdülőhelyet varázsolhat Budapest a Duna és a Váci ucca, Dorottya ucca között elterülő néhány ezer négyszögölnyi területén. Hatása gyorsan érezhetővé fog válni Budapest egész idegenforgalmára, a budapesti kereskedelemre és iparra, tehát közvetve egész Budapest kereső és fogyasztó lakosságára.

Elképzelteti-e a nyári esték és éjszakák során a mindennapos, színes, lampionos, hangulatos szerezadók a Dunán? Elképzelhetetlen-e egy olyan dunai motoros- és hajóforgalom, amely szinte megmagyarázhatatlanul hiányzik ma Budapest víziéletéből. Elképzelhetetlen-e az állandó motorhajós közlekedés a Dunakorzó két határpontjáról, az Erzsébethíd alatt kiképezendő és az esetleg a Lánchíd alá emelt kis kikötőkről a Margitszigetre, a tabáni Tündérkert hajóállomásához és a Geilérthez?

Kétfélmillió pengő

A lehetőségek szinte határtalanok. Minden idegenforgalmi és városgazdasági érdek azt követeli, hogy a Dunasétány kiszélesítését, megszüntetését haladéktalanul megkezdjék. Sajnos, nem remélhetjük azt, hogy ennek a sürgető tervnek a keresztülvitelére akár Budapest főváros, akár az állam előteremteni azt a hozzáférhetőlegesen kétfélmillió pengőre becsült összeget, amire szükség van. Ugyancsak reménytelen kívánság volna az is, hogy a Dunakorzó fenntartására, a tényleg szolgáltató zenekar és a Kurszalón költségeire szükséges összegeket akár a főváros, akár más közület előteremtsé. Gondoskodni kell tehát olyan megoldásról, amely minden külön megterhelés nélkül elő tudja teremteni a Dunakorzó kiszélesítés költségeinek amortizálására és a fenntartásra szükséges összegeket.

Az idegenforgalom megtáitálta a kérdés megoldásának a módját. A dunaparti sétány szállodáinak, vendéglőinek és kávéházainak közönsége naponta, alacsony becsles szerint, meghaladja az ötezeret. Minden fogyasztást meg kell adóztatni 10 fillérrel. Ezt az összeget valóban senki sem érzi meg azok közül, akik a Dunakorzó kávéházaiban vagy éttermeiben fogyasztanak. Ha tehát minden fogyasztás számlájára egy tízfilléres »Dunakorzó fenntartási bélyeg«-et ragaszt fizetéskor a főpincér, naponta 500 pengő, évente 180.000 pengő gyűl össze, olyan összeg, amely egy kétfélmillió beruházás amortizációja mellett még a fenntartás költségeit is fedezi. Külön jövedelmet jelent a bokszkók bére és a Dunakorzó sétányozóinak jövedelme. Erről bizonyára le fog mondani az említett célra a főváros.

Az illetékes tényezőkön, de magukon a belvárosi kereskedőkön, iparosokon és külföldi vendéglátó iparosokon a sor, az idegenforgalom által felvetett tervet megvalósítsák.

Kiskunhalas

A halasi eszpekházat felavatták júniusban és a felavattára összegyűlt vendégek megbámulták a gyönyörű halasi eszpekház. Kiskunhalas tehetséges polgármestere, Fekete Imre, megtalálta a módját annak, hogy a fejlődő városra hogyan irányíthatja rá a figyelmet. Minden támogatást megérdemel a kiskunhalasi háziipar, amely egyik hívatott tényezője a magyar népművészetnek. Van még néhány népművészeti és háziipari göpönt, amely Kiskunhalassal együtt nagy és komoly támogatást érdemel.

Ára 20 fillér.